

Parlamentul
Republicii Moldova

DGJ-07 nr. 585
16 noiembrie 2023

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (nr. 395 din 08.11.2023)

Examinând proiectul de lege menționat în titlu, prin prisma prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797/1996 și ale Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, Direcția generală juridică expune următoarele considerente.

I. Obiecții de ordin general

1. Proiectul de lege a fost înaintat de către dna Marina Morozova, deputat în Parlament, fapt ce corespunde prevederilor art. 73 din Constituție și art. 47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Prin natura relațiilor sociale reglementate, proiectul de lege se înscrie în categoria legilor organice, adoptarea cărora ține de competența exclusivă a Parlamentului, fiind astfel în concordanță cu prevederile art. 66 și art. 72 din Constituție.

3. Potrivit notei informative la proiect, scopul propunerii legislative constă în prelungirea până la 1 ianuarie 2025 a termenului de valabilitate a patentei pentru genurile de activitate menționate la pozițiile 2.52. „*Servicii alternative de îngrijire a copilului – servicii de îngrijire individualizată a copilului*” și 2.53 „*Servicii alternative de îngrijire a copilului – servicii de îngrijire a copilului de tip familial*” din anexa la Legea nr. 93/1998 cu privire la patenta de întreprinzător, precum și excluderea prevederii cuprinse la art. 30 alin. (6) din Legea nr. 367/2022 cu privire la serviciile alternative de îngrijire a copiilor, ce se referă la desfășurarea activității de îngrijitor calificat/îngrijitoare calificată în baza patentei de întreprinzător până la 1 ianuarie 2024 și desfășurarea ulterioară a acestei activități în activitate independentă conform reglementărilor propuse de Ministerul Economiei.

II. Privitor la concordanța proiectului de lege prevederilor legislative și respectării normelor de tehnică legislativă

1. Sub aspect conceptual, menționăm, că la nivel legislativ, Parlamentul a adoptat Legea nr. 367/2022 cu privire la serviciile alternative de îngrijire a copiilor, care a stabilit cadrul normativ de creare, organizare și funcționare a serviciilor alternative de îngrijire a copiilor cu vârsta de până la 3 ani, precum și anumite particularități ale regimului juridic privind inițierea și desfășurarea acestor activități pe teritoriul Republicii Moldova.

Potrivit art. 8 alin. (1) din Legea nr. 367/2022, inițierea și desfășurarea activității serviciilor alternative de îngrijire individualizată a copiilor se realizează cu condiția deținerii de către îngrijitor/îngrijitoare a patentei de întreprinzător pentru acest gen de activitate. În corespundere cu art. 28 alin. (1) din Legea nr. 367/2022, regimul fiscal aplicat serviciilor alternative de îngrijire a copiilor este realizat în conformitate cu prevederile legislației fiscale și potrivit Legii nr.93/1998 cu privire la patenta de întreprinzător.

Astfel, pentru desfășurarea activităților prevăzute la pozițiile 2.52. „Servicii alternative de îngrijire a copilului - servicii de îngrijire individualizată a copilului” și 2.53. „Servicii alternative de îngrijire a copilului – servicii de îngrijire a copilului de tip familial”, legiuitorul a prevăzut, că aceste activități pot fi desfășurate până la *1 ianuarie 2024* (a se vedea art. 3 alin. (6⁵) din Legea nr. 93/1998 cu privire la patenta de întreprinzător).

În același timp, art. 30 alin. (6) din Legea nr. 367/2022 cu privire la serviciile alternative de îngrijire a copiilor dispune, că „desfășurarea activității de îngrijitor calificat/îngrijitoare calificată de copii în baza patentei de întreprinzător se permite până la 1 ianuarie 2024. **Începând cu 1 ianuarie 2024, activitatea de îngrijitor calificat/îngrijitoare calificată se va organiza în activitate independentă conform reglementărilor propuse de Ministerul Economiei**”.

Făcând referință la regimul fiscal al persoanelor fizice ce desfășoară activități independente reglementat la Capitolul 10² din Codul fiscal, potrivit art. 69⁶ din Cod, regimul fiscal al persoanelor fizice ce desfășoară activități independente se aplică numai activităților desfășurate în domeniul comerțului cu amănuntul (cu excepția mărfurilor supuse accizelor). Respectiv, potrivit art. 69⁷ din Codul fiscal, persoanele fizice care desfășoară activități de îngrijitor calificat/îngrijitoare calificată nu sunt subiecți ai impunerii fiscale.

Concomitent, întru asigurarea implementării și aplicării prevederilor art. 30 alin. (6) din Legea nr. 367/2022, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării urma să propună reglementări cu privire la desfășurarea activităților respective ca activități independente. Din informația prezentată de reprezentanții Ministerului, la momentul actual, careva reglementări în acest domeniu nu există.

În situația creată, având în vedere, că pe de o parte, expiră termenul de desfășurare a acestor activități (1 ianuarie 2024), iar pe de altă parte, nu există reglementări concrete de desfășurare a acestora în calitate de activitate independentă, soluția de prelungire a termenului de valabilitate a patentei pentru aceste genuri de activitate până la 1 ianuarie 2025 ar putea fi una acceptabilă.

Totodată, în nota informativă la proiect se precizează, că „urmează a fi elaborat un nou mecanism de reglementare a activității îngrijitorilor/îngrijitoarelor pentru copii cu vârsta de 0-3 ani, care urmează să intre în vigoare la 1 ianuarie 2025”.

Considerăm, că această argumentare urmează a fi implementată în proiectul de lege prin completarea Art. III cu o prevedere, care ar pune în sarcina Guvernului aprobarea unui regulament în acest sens, unde vor fi reglementate toate aspectele ce țin de desfășurarea activității de îngrijitor calificat/îngrijitoare calificată în activitate independentă, precum și termenul de desfășurare a activităților menționate

În caz contrar, va fi creată o incertitudine în ceea ce privește aplicarea prevederilor propuse în proiect, ceea ce va duce la lipsa unei clarități vis-a-vis de desfășurarea acestor activități după expirarea termenului de 1 ianuarie 2025.

2. Ținând cont de prevederile art. 4 lit. a) din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern, potrivit căroră, domeniul *economie* constituie unul din domeniile de activitate ale Guvernului, opinăm pentru examinarea prezentului proiect de lege în cadrul Guvernului, care se va pronunța asupra oportunității/inoportunității extinderii termenului de valabilitate a patentei pentru desfășurarea genurilor de activitate menționate la pozițiile 2.52. și 2.53. din Anexa la Legea nr. 93/1998 cu privire la patenta de întreprinzător, *până la 1 ianuarie 2025* și excluderii prevederilor alin. (6) al art. 30 din Legea nr. 367/2022 cu privire la serviciile alternative de îngrijire a copiilor, care au acordat posibilitatea desfășurării acestor activități ca activitate independentă începând cu 1 ianuarie 2024.

3. În corespundere cu principiul analizei impactului de reglementare, consacrat la art. 13 din Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, analiza impactului de reglementare reprezintă argumentarea, în baza evaluării costurilor și beneficiilor, necesității adoptării actului normativ și analiza de impact al acestuia asupra activității de întreprinzător, inclusiv asigurarea respectării drepturilor și intereselor întreprinzătorilor și ale statului, precum și corespunderea actului scopurilor politicii de reglementare și principiilor legii, iar actul de analiză a impactului de reglementare este parte integrantă a notei informative a proiectului de act normativ.

În dezvoltarea acestui principiu, potrivit art. 34 alin. (4) din Legea nr. 100/2017, proiectele actelor normative ce reglementează activitatea de întreprinzător se remit spre expertiză grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, împreună cu analiza impactului de reglementare.

Reținem, că nota informativă la proiectul de lege nu face referință la actul de analiză a impactului de reglementare, document care se cere a fi prezentat obligatoriu la prezenta propunere legislativă.

În contextul reglementărilor citate, urmează a se prezenta actul de analiză a impactului de reglementare asupra inițiativei de modificare a termenului de valabilitate a patentei de întreprinzător pentru desfășurarea genurilor de activitate menționate la pozițiile 2.52 și 2.53. din Anexa la Legea nr. 93/1998 și a excluderii alin. (6) al art. 30 din Legea nr. 367/2022 cu privire la serviciile alternative de îngrijire a copiilor.

4. Conform art. 3 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 100/2017, la elaborarea, adoptarea unui act normativ se respectă principiul oportunității, coerenței, consecutivității, stabilității și predictibilității normelor juridice.

Principiul stabilității raporturilor juridice este definit ca o posibilitate recunoscută oricărui cetățean de a evalua într-un mediu juridic sigur, evitându-se schimbările, modificările permanente a normelor juridice, asigurându-se, astfel, stabilitate firească relațiilor sociale reglementate juridic.

Dat fiind că:

- Legea nr. 367/2022 cu privire la serviciile alternative de îngrijire a copiilor a *intrat în vigoare la 17.05.2023*, și

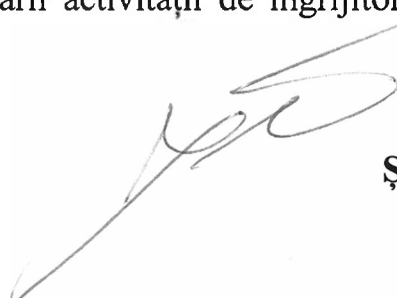
- art. 3 din Legea nr.93/1998 s-a completat cu alineatul (6⁵) prin Legea nr.34/2023 care a intrat în vigoare la 21.06.2023,

se atestă că într-un termen foarte scurt se propun deja modificări în conținutul acestora, se impune necesitatea efectuării unei analize, cu antrenarea factorilor de decizie, care drept consecință, va duce la respectarea principiului stabilității normelor juridice, consacrat la art. 3 din Legea nr. 100/2017.

5. Pentru a fi în acord cu regulile tehnicii legislative stabilite în Legea nr. 100/2017, Art. I urmează a fi expus în următoarea redacție:

„**Art. I.** – La articolul 3, alineatul (6⁵) din Legea cu privire la patenta de întreprinzător nr.93/1998 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr.72–73, art.485), cu modificările ulterioare, sintagma „2024” se substituie cu sintagma „2025”.

În concluzie, întrucât legiuitorul, în redacția art. 30 alin. (6) din Legea nr. 367/2022, a prevăzut posibilitatea continuării desfășurării activităților de îngrijitor calificat/îngrijitoare calificată în calitate de activitate independentă după expirarea termenului prevăzut pentru desfășurarea acestor activități în baza patentei de întreprinzător (1 ianuarie 2024), menționăm că proiectul de lege urmează a fi reevaluat, urmând ca soluțiile legislative propuse să fie reexamineate, astfel, încât după expirarea termenului de 1 ianuarie 2025 să existe soluții de continuare a desfășurării activității de îngrijitor calificat/îngrijitoare calificată.

Ion Creangă,
Șef Direcție generală